

Sygn. akt I C 550/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 maja 2015 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Hajduczenia

Protokolant: Magdalena Kalata

po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2015 roku w Bielsku Podlaskim

na rozprawie

sprawy z powództwa Gminy M. S.

przeciwko B. M., S. M. i W. M.

o zapłatę

na skutek sprzeciwu pozwanego W. M. od nakazu zapłaty z dnia 16 marca 2015 roku wydanego w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w B. w sprawie sygn. akt (...)

I. Zasądza od pozwanego W. M. na rzecz powódki Gminy M. S. kwotę 3484,15 zł (trzy tysiące czterysta osiemdziesiąt cztery złote piętnaście groszy) z ustawowymi odsetkami w wysokości 8% w stosunku rocznym liczonymi od dnia 9 marca 2015 roku do dnia zapłaty, solidarnie wraz z pozwanymi B. M. i S. M. wskazanymi w nakazie zapłaty z dnia 16 marca 2015 roku wydanym w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w B. w sprawie sygn. akt (...)

II. Zasądza od pozwanego W. M. na rzecz powódki Gminy M. S. kwotę 625 zł (sześćset dwadzieścia pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, solidarnie wraz z pozwanymi B. M. i S. M., wskazanymi w nakazie zapłaty z dnia 16 marca 2015 roku wydanym w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w B. w sprawie sygn. akt (...).

III. Zasądza od pozwanego W. M. na rzecz powódki Gminy M. S. kwotę 75 zł (siedemdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu pozostałych kosztów procesu.

Sygn. akt I C 550/15

UZASADNIENIE

Powódka Gmina M. S. wystąpiła przeciwko W. M., B. M. i S. M. domagając się zasądzenia od pozwanych solidarnie na jej rzecz kwoty 3484,15 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu oraz wniosła o zasądzenie od pozwanych solidarnie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Uzasadniając żądanie pozwu wywodziła, że pozwane B. M. i S. M. są najemcami lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku w S. przy ul. (...), którego właścicielem jest powodowa gmina i na podstawie umowy najmu z dnia 1 kwietnia 2011 roku zobowiązały się do uiszczania czynszu za najem przedmiotowego lokalu z góry w terminie do 10-tego każdego miesiąca. Argumentowała, że pozwane nie wywiązują się ze swojego zobowiązania, zalegają z opłatami z tytułu czynszu, zaś w/w zadłużenie wraz z odsetkami ustawowymi według stanu na dzień 10 lutego 2015 roku wynosi łącznie 3484,15 złotych. Podniosła, że pozwane były wzywane do regulacji zadłużenia, jednakże należność dochodzona

pozwem nie został uiszczona. Z uzasadnienia pozwu wynika, że powódka odpowiedzialność pozwanego W. M. za spłatę zadłużenia opiera na przepisie art. 688¹ §1 kc, gdyż pozwany stale zamieszkuje w lokalu nr (...) położonym w budynku w S. przy ul. (...)

Sąd Rejonowy w B.nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w dniu 16 marca 2015 roku, sygn. akt (...) orzekł zgodnie z żądaniem pozwu i rozstrzygnął o kosztach procesu. (k. 16). W/w nakaz zapłaty w stosunku do pozwanych B. M.i S. M.uprawomocnił się.

Pozwany W. M. złożył sprzeciw od w/w nakazu zapłaty wnosząc o uchylenie nakazu zapłaty w całości. Podnosił, że obciążanie go kosztami nieopłaconego czynszu z tytułu najmu lokalu mieszkalnego jest niezgodne z zasadami współżycia społecznego, gdyż tylko on uiszcza opłaty związane z najmem, które jednakże nie wystarczają na pokrycie całego zadłużenia. Podkreślał, że fakt systematycznego uiszczenia przez niego części czynszu (1/2) jest nagradzany pozwaniami go do sądu.

Na rozprawie w dniu 11 maja 2015 roku pełnomocnik powódki poparł powództwo w całości w stosunku do pozwanego i podnosił tożsame argumenty jak w pozwie. Podkreślił także, że powoływanie się na zasady współżycia społecznego wymaga wykazania konkretnej wartości czy zasady, którą miałyby naruszać powództwo. Według strony powodowej z istoty odpowiedzialności solidarnej wynika odpowiedzialność za całość zobowiązania każdej osoby, natomiast dalszą konsekwencją są roszczenia regresowe pomiędzy odpowiedzialnymi solidarnie.

Pozwany W. M. w toku postępowania podtrzymał stanowisko zaprezentowane w sprzeciwie od nakazu zapłaty.

W piśmie procesowym z dnia 12 maja 2015 roku pełnomocnik powódki sprecyzował, że kwota dochodzona pozwem obejmuje okres grudzień 2012 rok do 10 lutego 2015 rok. (k. 32 akt).

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Bezsporne w sprawie jest, że w dniu 1 kwietnia 2011 roku została zawarta pomiędzy Gminą M. S. a pozwanymi S. M. i B. M. umowa najmu lokalu mieszkalnego nr (...) o łącznej powierzchni użytkowej 45,86 m², położonego w S. przy ul. (...). W §4 przedmiotowej umowy strony ustaliły czynsz na kwotę 377,60 złotych miesięcznie, którego płatność miała być dokonywana do 10-tego każdego miesiąca z góry bez wyzwania. (k. 5-6v).

Poza sporem pozostaje, że w okresie spornym wspólnie z pozwanymi w lokalu nr (...) zamieszkiwał pozwany W. M..

Nie było kwestionowane, że właścicielem lokalu objętego w/w umową najmu jest strona powodowa.

Bezsporne w sprawie jest także, że w okresie od grudnia 2012 roku do 10 lutego 2015 roku stan zadłużenia dotyczący przedmiotowego lokalu mieszkalnego wynosił łącznie 3 484,15 złotych.

Powyższe okoliczności nie były kwestionowane pomiędzy stronami, spór dotyczył natomiast kwestii czy w realiach niniejszej sprawy mogą mieć zastosowanie zasady współżycia społecznego.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 688¹ § 1 k.c. za zapłatę czynszu i innych należnych opłat odpowiadają solidarnie z najemcą stale zamieszkujące z nim osoby pełnoletnie.

Odpowiedzialność osób, o których mowa w § 1, ogranicza się do wysokości czynszu i innych opłat należnych za okres ich stałego zamieszkiwania. (§ 2).

Jak już wcześniej wskazano, pozwany nie kwestionował ani wysokości kwoty dochodzonej pozwem ani jej wymagalności i nie negował też, że w okresie objętym żądaniem zamieszkiwał w lokalu nr (...) położonym w S.

ul. (...), a co za tym idzie ponosi on solidarną odpowiedzialnością z pozostałym pozwanym jako najemczyniami przedmiotowego lokalu.

W kontekście twierdzeń pozwanego należało się zatem odnieść do podniesionego przez niego zarzutu nadużycia przez powódkę prawa podmiotowego.

Zgodnie z przepisem art. 5 k.c. nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

W doktrynie prawa cywilnego utrwalone są poglądy, że unormowanie art.5 k.c. przełamuje zasadę, że wszystkie prawa podmiotowe korzystają z ochrony prawnej. W związku z tym art. 5 k.c. może być stosowany tylko jako szczególny wyjątek. Wykonywanie prawa podmiotowego ograniczone jest wskazanymi w art. 5 k.c. względami teleologicznymi (społeczno-gospodarcze przeznaczenie prawa) oraz aksjologicznymi (zasady współżycia społecznego). Dla zastosowania wskazanego przepisu nie wystarczy tylko niezgodność, ale konieczne jest wystąpienie sprzeczności, a więc danego sposobu wykonywania prawa nie da się zupełnie pogodzić z jego przeznaczeniem lub zasadami współżycia społecznego. Zasadniczą podstawę stwierdzenia wystąpienia nadużycia prawa stanowić powinna analiza zachowania uprawnionego. Społeczno-gospodarcze przeznaczenie prawa dookreśla w koniecznym stopniu sposób korzystania z prawa podmiotowego, pozwalając innym uczestnikom obrotu prawnego racjonalnie przewidywać aktualny oraz przyszły kształt sytuacji faktycznej i prawnej podmiotu i uwzględnić ją w toku wykonywania swoich praw podmiotowych. Inne postępowanie podmiotu nie jest uważane za wykonywanie prawa i takiemu podmiotowi nie tylko nie przysługuje roszczenie o udzielenie mu ochrony, ale ponadto pojawia się element jego odpowiedzialności za ewentualne skutki postępowania niezgodnego z przeznaczeniem prawa. Zastosowanie art. 5 k.c. powoduje, że podmiotowi prawa nie będą przysługiwały roszczenia względem innych osób. Zasady współżycia społecznego to nieskodyfikowane powszechne normy postępowania, funkcjonujące aktualnie w społeczeństwie polskim i mające na celu ochronę społecznie akceptowanych wartości, (czyli stanów rzeczy) lub dóbr niematerialnych. Zasady te mają silne zabarwienie aksjologiczne, co zbliża je do norm moralnych, charakter obiektywny, w czym są podobne do zwyczajów, oraz walor powszechności. Normy moralne pozostają w zasadniczym związku z zasadami współżycia społecznego.

Strona powołująca się na naruszenie zasad współżycia społecznego powinna naruszone zasady wskazać się. Prezentowane w doktrynie, dość ogólne i mało precyzyjne ujęcie reguł zaliczanych do zasad współżycia społecznego znajduje odzwierciedlenie w orzecznictwie. W orzecznictwie Sądu Najwyższego nadużycie prawa podmiotowego to zachowanie rażące, nieakceptowalne z aksjologicznego, ewentualnie teleologicznego punktu widzenia (por. wyrok SN z dnia 4 kwietnia 1997 r. (...), OSP 1998/1/3). Zwroty użyte w art. 5 kc, zdaniem Sądu Najwyższego, w istocie oznaczają odesłanie do zasad słuszności, dobrej wiary w sensie obiektywnym, zasad uczciwości obowiązującej w stosunkach cywilnoprawnych i zasady lojalności wobec partnera (tak wyroki SN z dnia 3 października 2000 r. (...) i z dnia 4 października 2001 r. (...)). W innych wyrokach akcentuje się moralny wymiar zasad współżycia społecznego, podkreślając, że stwierdzenie nadużycia prawa wymaga skonkretyzowania działań, które "pozostają w sprzeczności z normami moralnymi godnymi ochrony i przestrzegania w społeczeństwie" (wyrok SN z dnia 3 lutego 1998 r. (...)). Na treść zasad współżycia społecznego składają się, w ocenie Sądu Najwyższego, "akceptowane i godne ochrony reguły rzetelnego postępowania w stosunkach społecznych" (wyrok SN z dnia 3 lutego 1998 r. (...)) – tak M. P.-S. w komentarzu do art. 5 kc w programie komputerowym Lex. Natomiast T. S. w komentarzu do art. 5 kc zawartym w tym samym programie wskazał, że powoływanie się na naruszenie zasad współżycia społecznego wymaga wskazania, jaka konkretnie zasada została naruszona oraz wskazanie pełnej treści powoływanej zasady (por. wyrok SN z dnia 14 października 1998 r. (...), OSNC 1999/4/75; oraz SN z dnia 20 grudnia 2006 r. (...) i Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 6 czerwca 2006 r.

Zdaniem Sądu, w stanie faktycznym sprawy brak jest podstaw do uwzględnienia zarzutu nadużycia prawa podmiotowego przez powódkę. Pozwany nie wskazał, jaką konkretną zasadę współżycia społecznego o konkretnej treści naruszyła strona powodowa, zaś same lakoniczne twierdzenia w tym zakresie nie mogą być wystarczającą

podstawą oddalenia powództwa. Pozwany nie kwestionował bowiem ani wysokości kwoty dochodzonej pozwem ani jej wymagalności. Nie przeczył też solidarnej odpowiedzialności za zadłużenie wraz z pozostałymi pozwanymi.

W tym miejscu wskazać wymaga, że spełnienie przez pozwanego wobec strony powodowej całego świadczenia daje pozwanemu możliwość wystąpienia wobec pozostałych współdłużników (pozwanym) z roszczeniem regresowym.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 688¹ § 1 k.c. i art. 5 k.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kodeksu postępowania cywilnego, zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Pozwany przegrał spór więc winien powódce zwrócić poniesione przez nią koszty procesu w postaci 1/ 4 części opłaty sądowej od pozwu- 25 30 złotych, 17 złotych opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i koszty wynagrodzenia radcy prawnego w wysokości odpowiadającej stawce minimalnej określonej przez § 6 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.)- te solidarnie z pozostałymi pozwanymi z nakazu zapłaty w sprawie I Nc 226/15 i samodzielnie pozostałą część opłaty sądowej od pozwu w wysokości 75 złotych.

SSR Małgorzata Hajduczenia

(...)

ZARZĄDZENIE

(...)

2015.05.20.